

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

RAPORT DE CERCETARE

Profilul de competențe al profesorului

**Document elaborat în vederea aprobării
*Profilului profesional al cadrului didactic***

**Profesionalizarea carierei didactice
PROF – ID 146587**

BUCUREȘTI - 2023

Coordonator:

Lector univ.dr. **Mirela-Cristina NEGREANU** - Responsabil carieră didactică - Proiect PROF

Autori:

Experți externi ME- Responsabili operaționalizare strategii - Proiect PROF:

Lector univ.dr. **Elena Simona BĂCĂIȚĂ** - Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași
- DPPD,

Conf. univ.dr. **Adela Mihaela ȚĂRANU** - Universitatea Tehnică de Construcții din
București - DPPD,

Conf. univ.dr. **Cristina Loredana BLOJU** - Universitatea Națională de Știință și Tehnologie
Politehnica București, Centrul Universitar Pitești

Lector univ.dr. **Tudor Cicerone PETRESCU-IVAN** - Universitatea Națională de Știință și
Tehnologie Politehnica București, Centrul Universitar Pitești

Conf. univ.dr. **Mihaela Aurelia ȘTEFAN** - Universitatea din Craiova - DPPD

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Nr.2887/ POCU_146587/22.09.2023

PROFILUL DE COMPETENȚE AL PROFESORULUI

Raport de cercetare rezultat în urma consultării cadrelor didactice și
elaborat în vederea aprobării
Profilului profesional al cadrului didactic
(cf. Art.166 din LÎP nr.198/2023, cu modificările ulterioare)

ARGUMENT

Educația și formarea sunt importante pentru angajamentul social, economic, democratic și cultural al cetățenilor, precum și pentru creșterea economică, dezvoltarea durabilă, coeziunea socială și prosperitatea din România și, implicit, din cadrul Uniunii Europene. Educația și formarea de calitate relevante, incluzive și echitabile nu numai că oferă cetățenilor cunoștințe, abilități și competențe în conformitate cu evoluțiile actuale și viitoare, ci le și modelează atitudinile, valorile și comportamentele, permițându-le să prospere profesional și personal și să fie participanți activi și responsabili în societate.

Consiliul European prin concluziile formulate privind profesorii și formatorii pentru viitor, afirmă că profesorii și formatorii, la toate nivelurile și în toate tipurile de educație și formare, sunt o forță motrice indispensabilă a educației și formării. Ei au un rol crucial în pregătirea persoanelor de toate mediile și vârstele pentru a trăi, învăța și lucra în lumea de astăzi, precum și în crearea și conducerea schimbărilor viitoare.

În contextul schimbărilor sociale, demografice, culturale, economice, științifice, de mediu și tehnologice constante, lumea educației și formării se schimbă, la fel și ocupația profesorilor și formatorilor, cu cerințe, responsabilități și așteptări tot mai mari puse în fața acestora. Inovațiile și provocările continue au un efect nu numai

asupra competențelor necesare, ci și asupra bunăstării profesorilor și formatorilor și asupra atractivității profesiei didactice.

Criza actuală cauzată de COVID-19 a fost o provocare fără precedent pentru profesorii și formatorii de la toate nivelurile. Li s-a cerut să treacă rapid de la predarea față în față, la predarea predominant la distanță și, în mare măsură, virtuală. În astfel de circumstanțe excepționale, profesorii și formatorii au demonstrat un angajament impresionant, creativitate, colaborare și au făcut eforturi semnificative pentru a se asigura că atât învățarea, cât și progresul cursanților continuă, inclusiv prin acordarea de sprijin pentru bunăstarea lor.

Profesorii și formatorii au responsabilitatea de a facilita dobândirea competențelor cheie și a abilităților profesionale, pentru a-i pregăti pe elevi să se adapteze cu succes în viitoarele locuri de muncă, dar și pentru a le promova responsabilitatea socială și angajamentul civic, cu scopul de a transmite valorile umane, precum și de a susține creșterea și bunăstarea personală. Reacționând la diferite roluri, responsabilități și așteptări din ce în ce mai solicitante ale educabililor, liderilor de din mediul socio-economic, părinților și comunităților, acolo unde este cazul și în conformitate cu circumstanțele naționale, profesorii și formatorii trebuie să rămână implicați și

sprijiniți în mod eficient, adaptându-se schimbărilor și provocărilor.

Astfel, trebuie să se recurgă la o echilibrare a diferitelor aspecte ale volumului lor de muncă, încurajând egalitatea și dezvoltarea profesională și menținând, în același timp, calitatea actului de predare-învățare. De asemenea, trebuie încurajată dezvoltarea potențialului intelectual, emoțional, social și creativ al educabililor într-o manieră holistică, asigurând, în același timp, progresul educațional al acestora. Pentru a asigura finalități eficiente, trebuie să se utilizeze diferite metode și practici de predare bazate pe cercetare pe abordări inovatoare și digitale, cu accent pe perspective centrate pe cursant și pe competențele de dobândit, în acord cu nevoile individuale și sociale, incluzive, juste și echitabile din punct de vedere social.

Trebuie, deopotrivă, luat în calcul lucrul în medii transformate de tehnologie, digitalizare și inteligență artificială, acordând atenție potențialului lor pedagogic și utilizării etice, sigure și responsabile în asigurarea eficienței învățării de diferite tipuri: învățare față în față, învățare hibridă, învățare de tip blended learning, învățare de tip flipped learning, învățare online. Nu trebuie ignorată dimensiunea colaborativă și cooperativă a lucrului în săli de clasă și mediile interactive de învățare diverse din punct de vedere lingvistic și cultural, cu educabili provenind dintr-o varietate de medii socio-familiale, economice, culturale, lingvistice, afective, cu nevoi diferite, inclusiv nevoi speciale de educație, protejând incluziunea.

Pentru un act educațional eficient este necesară construirea unei atmosfere de susținere și constructive în mediile de învățare, inclusiv relații pozitive și de susținere reciprocă în cadrul echipelor de profesori și al altor cadre educaționale, cursanți, familii și angajatori, gestionând comportamentul pozitiv în clasă și prevenind diferitele tipuri de violență, inclusiv violența cibernetică, care poate afecta negativ rezultatele și starea de bine a elevilor.

Instrumentele, criteriile și metodele de evaluare adecvate, inclusiv cele care permit

învățarea online, aliniată cu rezultatele preconizate ale învățării, trebuie alese în mod corespunzător, pentru a oferi un feedback constructiv, informativ și formativ, de calitate fiecărui cursant, fiind un ghid în îmbunătățirea învățării ulterioare.

Toate aceste provocări menționate mai sus, sunt cu atât mai solicitante pentru profesorii și formatorii începători (nou calificați), deoarece încă din primii ani de activitate didactică sau de formare se confruntă cu aceleași responsabilități ca și colegii lor mai experimentați. În plus, aceștia se pot trezi, adesea, lucrând în medii provocatoare, cum ar fi instituțiile de educație și formare, cu rate mai mari de educabili din medii dezavantajate socio-economic sau cu migranți și remigranți. Profesorii și formatorii experimentați ar putea întâmpina alte dificultăți, de exemplu confruntarea cu o diferență de generație la locul de muncă, care ar putea afecta calitatea învățării intergeneraționale.

Mai mult, pot exista provocări suplimentare pentru profesorii și formatorii care lucrează în zonele rurale, îndepărtate sau dezavantajate, cum ar fi cele legate de izolarea profesională, infrastructura limitată, inclusiv infrastructura digitală, accesarea asistenței sociale (pentru probleme de natură economică, materială, socială, culturală, biologică sau psihologică) și oportunități de dezvoltare profesională sau de predare. În plus, profesorii și formatorii care lucrează în zone urbane dens populate se pot confrunța cu provocări mai importante legate de predarea pentru cursanții cursanților provenind din medii multilingve, multiculturală și socio-economice diferite.

Este esențial să se dezvolte și să se actualizeze, în continuare, competențele profesorilor și formatorilor, să li se asigure expertiza și să li se încurajeze autonomia și angajamentul, starea de bine la nivel personal și profesional, motivația și valorizarea, pregătindu-i să răspundă în mod adecvat la schimbare, dar, de asemenea, încurajându-i să anticipeze schimbarea, să fie proactivi și inovatori în profesia lor.

Documente de referință:

- ❖ *Council of the European Union (2020). Council conclusions on European teachers and trainers for the future. Official Journal of the European Union C 193/04*
- ❖ *Danielson, C. (2013), The Framework for Teaching: Evaluation Instrument.*
- ❖ *European Commission (2021). Teachers in Europe: careers, development and well-being, Birch, P.(editor), Luxembourg: Publication Office of the European Union*
- ❖ *European Commission, (2020). Supporting teacher and school leader careers: a policy guide: report, Publications Office*
- ❖ *European Commission (2018). Boosting teacher quality. Pathways to effective policies. Luxembourg: Publication Office of the European Union*
- ❖ *European Commission (2013). Supporting teacher competence development for better learning outcomes. Luxembourg: Publication Office of the European Union*
- ❖ *OECD (2020), Improving the teaching profession in Romania, OECD Education Policy Perspectives, No. 1, OECD Publishing, Paris*
- ❖ *ORDIN nr. 3239/ 05.02.2021 privind aprobarea documentului de politici educaționale Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului național. Cadrul de referință al Curriculumului național. (2021). Monitorul Oficial al României, nr. 151bis/ 15.02.2021*
- ❖ *Ordinul Ministrului Educației nr 4150/2022 pentru aprobarea cadrului de competențe digitale al profesionistului din educație, din 29.06.2022*
- ❖ *România Educată. Rapoartele grupurilor de lucru. Cariera didactică*

REZULTATELE CERCETĂRII

Profilul de competențe al profesorului reprezintă un document referențial, cu valoare axiologică, funcțională și instrumentală pentru formarea inițială și continuă a cadrelor didactice, precum și pentru autoformarea și managementul carierei didactice.

Rolul acestui document este de a asigura abordarea unitară în formare și în dezvoltarea carierei și, implicit, în valorizarea/promovarea statutului social al ocupației de *profesor* și a imaginii profesionale a acestuia.

De asemenea, rezultatele obținute prin cercetarea de față fundamentează metodologic demersul de aprobare a *Profilului profesional al cadrului didactic* (cf. prevederilor Art.166 din Legea Învățământului Preuniversitar nr.198/2023, cu modificările ulterioare).

Profilul de competențe al profesorului, validat în urma unui amplu proces de consultare, are următoarele caracteristici:

- Este centrat pe domeniile unui demers educațional de calitate: *planificare, proiectare, organizarea mediului de învățare, desfășurarea, monitorizarea, evaluarea și reglarea cognitivă și metacognitivă a procesului de predare-învățare-evaluare, evaluarea rezultatelor propriilor activități, îmbunătățirea rezultatelor învățării, consiliere, coaching și mentorat, (auto) dezvoltare profesională, inovație și cercetare;*
- Are în vedere întreaga complexitate a rolurilor și funcțiilor profesionale didactice și extradidactice în medii reale, virtuale și mixte, inclusiv diriginte, antrenor al învățării cognitive și metacognitive, consilier, mentor, autor de resurse educaționale, inclusiv digitale etc.;
- Integrează cunoștințe, abilități și atitudini, rezultând trei arii de competență: achiziții profesionale teoretice, achiziții profesionale practice, angajamentul profesional;
- Valorifică analize de nevoi la nivelul profesorilor, analiza practicilor didactice, a literaturii de cercetare asupra învățării, a codurilor de etică aferente profesiei și a exemplelor de practici educaționale de excelență din domeniu, naționale și internaționale,
- Își propune să răspundă provocărilor actuale legate de comunicare și relaționare în medii complexe reale, virtuale și mixte, digitalizare, migrație, remigrație, reziliența în mediile reale și online, prevenirea și reducerea violenței și a conflictelor, a mobbing-ului;
- Se bazează pe un proces de consultare și de colaborare între actorii educaționali. Demersul de consultare a fost proiectat să investigheze măsura în care competențe definite în document sunt relevante din perspectiva actualizării competențelor profesorilor, asigurării expertizei și încurajării autonomiei profesionale și angajamentului profesional, stării de bine la nivel personal și profesional.

Consultarea cadrelor didactice din învățământul preuniversitar s-a realizat în perioada aprilie-iunie 2023 pe baza administrării online a unui *Chestionar de feedback*.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Au răspuns chestionarului un număr de 17132 persoane, numărul răspunsurilor valide fiind de 16052 (93.69%).

Astfel, potrivit datelor colectate în cadrul demersului consultativ, a rezultat o ierarhizare a domeniilor de activitate profesională definite prin *Profilul de competențe* în funcție de nivelul de complexitate. Rezultatele cercetării au plasat pe primul loc domeniul de competențe *Consiliere și sprijin acordate copiilor/elevilor*. Ordinea tipurilor de activități în care profesorii respondenți se consideră provocați/solicitați este următoarea:

1. *Consiliere și sprijin acordate copiilor/elevilor* (Domeniul 4)
2. *Desfășurarea procesului educațional* (Domeniul 3)
3. *etică, dezvoltare profesională și instituțională* (Domeniul 5)
4. *Proiectarea procesului educațional* (Domeniul 1)
5. *Organizarea mediului de învățare* (Domeniul 2)

DOMENIILE DE COMPETENȚE ALE PROFESORULUI - validate prin procesul de consultare

Domeniul de competență 1: Proiectarea procesului educațional
Standard: Proiectarea demersului educațional din perspectiva caracteristicilor de vârstă și individuale ale copiilor/elevilor și a cadrului curricular
1.1. Valorifică, în proiectarea didactică, cunoștințe despre nevoile de învățare ale fiecărui copil/elev, ținând cont de dezvoltarea bio-psiho-socială, de caracteristicile individuale, de modul în care aceștia învață și de implicațiile pentru predare
1.2. Proiectează demersuri de predare-învățare-evaluare coerente și adaptate timpului școlar și curbei de efort (cursuri, vacanțe, ora din zi, ziua din săptămână, volumul altor sarcini de învățare școlare și/sau extrașcolare), asigurând corelarea optimă a conținuturilor, strategiilor didactice, resurselor educaționale cu acele competențe ce vor fi dezvoltate copiilor/elevilor
1.3. Formulează obiective de învățare explicite, stimulative și realizabile pentru toți copiii/elevii, în baza competențelor definite în documentele curriculare
1.4. Proiectează strategii eficiente de alfabetizare funcțională a elevilor
1.5. Valorifică, în mod critic, tehnologia și informația digitală în proiectarea didactică, pentru a extinde oportunitățile de învățare pentru copii/elevi (învățare față în față, învățare hibridă, învățare de tip blended learning, învățare de tip flipped learning, învățare online)
1.6. Proiectează activități/ intervenții remediale, pentru gestionarea eventualelor erori, întârzieri, dificultăți sau tulburări în procesul de învățare
1.7. Selectează conținuturi (în format fizic, digital) relevante și semnificative pentru viață, integrare socio-profesională, dezvoltare durabilă etc., evidențiind eventuale corelații multi- și interdisciplinare
1.8. Proiectează diferite forme și strategii de evaluare/autoevaluare/evaluare reciprocă rezultatelor învățării, în acord cu competențele vizate și cu particularitățile de vârstă și individuale ale copiilor/elevilor
1.9. Proiectează contexte de învățare, formale și nonformale, adecvate și relevante, cu implicarea partenerilor educaționali
1.10. Revizuieste periodic proiectarea curriculară pe baza feedback-ului și rezultatelor învățării copiilor/elevilor, în contextul planificării strategice a școlii (PDI)
1.11. Colaborează cu colegii pentru optimizarea proiectării didactice

Potrivit datelor colectate, ordinea competențelor Domeniului 1, în funcție de gradul maxim de relevanță, este:

1.3. Formulează obiective de învățare explicite, stimulative și realizabile pentru toți copiii/elevii, în baza competențelor definite în documentele curricular (79.77%)

1.2. Proiectează demersuri de predare-învățare-evaluare coerente și adaptate

timpului școlar și curbei de efort (cursuri, vacanțe, ora din zi, ziua din săptămână, volumul altor sarcini de învățare școlare și/sau extrașcolare), asigurând corelarea optimă a conținuturilor, strategiilor didactice, resurselor educaționale cu acele

competențe ce vor fi dezvoltate copiilor/elevilor (78.40%)

1.1. Valorifică, în proiectarea didactică, cunoștințe despre nevoile de învățare ale fiecărui copil/elev, ținând cont de dezvoltarea bio-psiho-socială, de caracteristicile individuale, de modul în care aceștia învață și de implicațiile pentru predare (78.17 %)

1.8. Proiectează diferite forme și strategii de evaluare/autoevaluare/evaluare reciprocă rezultatelor învățării, în acord cu competențele vizate și cu particularitățile de vârstă și individuale ale copiilor/elevilor (77.96 %)

1.4. Proiectează strategii eficiente de alfabetizare funcțională a elevilor (74.36 %)

1.7. Selectează conținuturi (în format fizic, digital) relevante și semnificative pentru viață, integrare socio-profesională, dezvoltare durabilă etc., evidențiind eventuale corelații interdisciplinare (73.23 %)

1.6. Proiectează activități/ intervenții remediale, pentru gestionarea eventualelor dificultăți, întâzieri sau erori în procesul de învățare (72.83 %)

1.10. Revizuieste periodic proiectarea curriculară pe baza feedback-ului și rezultatelor învățării copiilor/elevilor, în contextul planificării strategice a școlii (PDI) (71.25 %)

1.9. Proiectează contexte de învățare, formale și nonformale, adecvate și relevante, cu implicarea partenerilor educaționali (69.05 %)

1.5. Valorifică, în mod critic, tehnologia și informația digitală în proiectarea didactică, pentru a extinde oportunitățile de învățare pentru copii/elevi, inclusiv pentru învățare mixtă (66.04%)

1.11. Colaborează cu colegii pentru ameliorarea proiectării didactice (63.68 %)

Domeniul de competență 2: Organizarea mediului de învățare

Standard: Asigurarea unor medii de învățare fizice, digitale și mixte sigure, diverse, stimulative și incluzive

2.1. Asigură managementul clasei prin aplicarea reglementărilor școlare, a legislației pentru siguranța, sănătatea și starea de bine a copiilor/ elevilor, cu respectarea prevederilor GDPR

2.2. Asigură echilibrul între dimensiunile cognitivă, metacognitivă și non-cognitivă (afectiv-motivațională, atitudinală, vocațională și socială) în organizarea mediului de învățare

2.3. Diversifică, diferențiază și personalizează activitățile copiilor/elevilor în scopul dezvoltării autonomiei comportamentale și în învățare

2.4. Stabilește interacțiuni echitabile, pozitive, de colaborare, încredere și incluziune pentru a implica și sprijini toți copiii/elevii în activitățile educaționale

2.5. Utilizează spațiul fizic și mediul digital educațional, în mod colaborativ, sigur, responsabil și etic, în acord cu caracteristicile și nevoile de dezvoltare și învățare ale copiilor/elevilor

2.6. Dezvoltă relații de colaborare bazate pe complementaritate, respect, toleranță, onestitate cu partenerii educaționali

2.7. Stabilește, împreună cu copiii/elevii, regulile comportamentale și de organizare a activităților educaționale facilitând înțelegerea importanței respectării acestora

2.8. Gestionează situațiile de criză în mediul fizic și on-line, din perspectiva prevenirii și combaterii comportamentelor indezirabile, provocatoare/ violente, bullying-ului/cyberbullying-ului

2.9. Derulează proiecte de dezvoltare a unui mediu de învățare activ, interactiv și autentic, cu asigurarea egalității de șanse și oportunități echitabile pentru toți copiii/elevii, părinții și profesorii

2.10. Manifestă atitudini adecvate creării unui climat propice învățării: tact, toleranță, încredere, respect reciproc, exigență, sprijin, responsabilitate, empatie, echitate, inițiativă, spirit reflexiv, spirit critic și autocritic, spirit creativ, valorizare, reziliență

Potrivit datelor colectate, ordinea competențelor domeniului 2, în funcție de gradul maxim de relevanță, este:

2.10. Manifestă atitudini adecvate creării unui climat propice învățării: tact, toleranță, încredere, respect, exigență, sprijin, responsabilitate, empatie, echitate inițiativă, spirit critic și autocritic, valorizare (83.70%)

2.4. Stabilește interacțiuni pozitive, de colaborare, încredere și incluziune pentru a implica și sprijini toți copiii/elevii în activitățile educaționale (82.28%)

2.6. Dezvoltă relații de colaborare bazate pe respect, toleranță, onestitate cu partenerii educaționali (81.74%)

2.8. Gestionează situațiile de criză în mediul fizic și on-line, din perspectiva prevenirii și combaterii comportamentelor provocatoare/violente, bullying-ului/cyberbullying-ului (81.54%)

2.7. Stabilește, împreună cu copiii/elevii, regulile comportamentale și de organizare a activităților educaționale facilitând înțelegerea importanței respectării acestora. (79.83%)

2.2. Asigură echilibrul între dimensiunile cognitivă, afectiv-motivațională, atitudinală, vocațională și socială în organizarea mediului de învățare (79.70%)

2.9. Derulează proiecte de dezvoltare a unui mediu de învățare activ și autentic cu asigurarea egalității de șanse și oportunități pentru toți copiii/elevii, părinții și profesorii (79.90%)

2.3. Diversifică activitățile copiilor/elevilor în scopul dezvoltării autonomiei comportamentale și în învățare (79.40%)

2.1. Asigură managementul clasei prin aplicarea reglementărilor școlare, a legislației pentru siguranța, sănătatea și starea de bine a copiilor/elevilor, cu respectarea prevederilor GDPR (78.44%)

2.5. Utilizează spațiul fizic și mediul digital educațional, în mod colaborativ, sigur, responsabil și etic, în acord cu caracteristicile și nevoile de dezvoltare și învățare ale copiilor/elevilor (75.28%)

Domeniul de competență 3: Desfășurarea procesului educațional

Standard: Desfășurarea unui proces educațional de calitate

3.1. Creează situații de învățare interactive, variate, care cultivă relațiile de cooperare în învățare între copiii/elevi și care generează experiențe de învățare diverse și constructive

3.2. Aplică strategii didactice (predare-învățare-evaluare) care valorifică potențialul și răspund nevoilor de învățare, diversității copiilor/elevilor (lingvistice, culturale, socio-economice, cerințe educaționale speciale)

3.3. Implementează strategii didactice explicite de stimulare a motivației, implicării, experiențierii, creativității, autonomiei și responsabilizării copiilor/elevilor în învățare

3.4. Utilizează și combină strategii eficiente de comunicare verbală, nonverbală și paraverbală, pentru a asigura participarea, implicarea și progresul copiilor/elevilor

3.5. Diversifică strategiile, metodele și instrumentele de evaluare/autoevaluare a învățării individuale, colective/de grup sau în comunități de învățare
3.6. Utilizează datele de evaluare pentru a analiza proactiv progresul copilului/elevului, pentru identificarea intervențiilor cognitive și metacognitive și pentru ameliorarea practicii didactice
3.7. Oferă copiilor/elevilor și, după caz, altor parteneri educaționali, feedback cognitiv și non-cognitiv, în timp util și adecvat cu privire la rezultatele învățării
3.8. Dozează, în viziune sistemică, timpul alocat diferitelor activități/sarcini de învățare, în concordanță cu particularitățile de vârstă și individuale ale copiilor/elevilor, cu gradul și tipul de solicitare zilnică/săptămânală pentru activități de învățare la alte discipline școlare
3.9. Folosește optim, creativ și flexibil resurse educaționale, inclusiv digitale, în raport cu nevoile de învățare și dezvoltare și cu obiectivele învățării fiecărui copil/elev
3.10. Valorifică experiențele și situațiile reale din viața elevilor în procesul didactic, asigurând dimensiunea aplicativă și relevanța învățării pentru viața de zi cu zi
3.11. Utilizează corect limba de predare, oferind copiilor/elevilor sprijin pentru exprimarea corectă, orală și scrisă, pentru dezvoltarea limbajului și a limbajului metacognitiv
3.12. Facilitează dezvoltarea competențelor de comunicare, gândire critică, lucru în echipe și metacogniție ale copiilor/elevilor pentru învățarea continuă și integrarea socio-profesională optimă

Potrivit datelor colectate, ordinea competențelor domeniului 3, în funcție de gradul maxim de relevanță, este:

3.11. Utilizează corect limba de predare, oferind copiilor/ elevilor sprijin pentru exprimarea corectă, orală și scrisă (85.90%)

3.12. Facilitează dezvoltarea competențelor de comunicare, gândire critică și metacogniție ale copiilor/elevilor pentru învățarea continuă și integrarea socio-profesională optimă (82.79%)

3.2. Aplică strategii didactice (predare-învățare-evaluare) care valorifică potențialul și răspund nevoilor de învățare, diversității copiilor/elevilor (lingvistice, culturale, socio-economice, cerințe educaționale speciale) (82.50%)

3.4. Utilizează strategii eficiente de comunicare verbală și nonverbală, pentru a asigura participarea, implicarea și progresul copiilor/elevilor (81.93%)

3.1. Creează situații de învățare interactive, variate, care cultivă relațiile de cooperare în învățare între copii/elevi (81.90%)

3.3. Implementează strategii didactice explicite de stimulare a motivației, implicării, autonomiei și responsabilizării copiilor/elevilor în învățare (80.55%)

3.5. Diversifică strategiile și instrumentele de evaluare/autoevaluare a învățării (79.11%)

3.7. Oferă copiilor/elevilor și, după caz, altor parteneri educaționali, feedback în timp util și adecvat cu privire la rezultatele învățării (78.80%)

3.10. Valorifică experiențele și situațiile reale din viața elevilor în procesul didactic, asigurând dimensiunea aplicativă și relevanța învățării pentru viața de zi cu zi (77.86%)

3.8. Dozează timpul alocat diferitelor activități/sarcini de învățare, în concordanță cu particularitățile de vârstă și individuale ale copiilor/elevilor, cu gradul și tipul de solicitare zilnică/ săptămânală pentru activități de învățare la alte discipline școlare (77.35%)

3.6. Utilizează datele de evaluare pentru a analiza progresul copilului/elevului, pentru identificarea intervențiilor și pentru ameliorarea practicii didactice (77.25%)

3.9. Folosește optim și flexibil resurse educaționale, inclusiv digitale, în raport cu nevoile de dezvoltare și obiectivele învățării fiecărui copil/elev (76.92%)

<i>Domeniul de competență 4: Consiliere și sprijin acordate copiilor/elevilor</i>
<i>Standard: Sprijin diferențiat și individualizat pentru dezvoltarea deplină a copiilor/elevilor</i>
4.1. Asigură starea de bine a copiilor/elevilor, din perspectiva particularităților individuale și de grup, precum și a particularităților contextelor de învățare și educaționale
4.2. Oferă sprijin (transmitere, mediere, ghidare, îndrumare, ajutor, consiliere, coordonare, parteneriat, tutoriat, facilitare, evaluare etc.) educațional copilului/elevului, în limitele rolului profesional și ale prevederilor GDPR
4.3. Adaptează intervenția educațională nevoilor individuale/de grup ale copiilor/elevilor prin valorificarea potențialului acestora și pentru depășirea dificultăților de acomodare la mediul școlar, valorificând greșeala ca oportunitate, experiență și spațiu de reflecție, învățare și dezvoltare
4.4. Colaborează cu colegi sau specialiști din domenii complementare de intervenție pentru rezolvarea cazurilor complexe prin muncă de echipă multidisciplinară (cerințe educaționale speciale, identități culturale, de gen etc.)
4.5. Oferă suport în orientarea școlară și profesională a copilului/elevului, în acord cu principiul interesului superior al acestuia și cu principiul centrării pe elev, care promovează adecvarea educației la nevoile de învățare și de dezvoltare ale copilului și la abordarea holistică minte-corp-suflet
4.6. Încurajează munca în echipă, spiritul de inițiativă, spiritul euristic (descoperire de probleme, punerea și rezolvarea lor inovativă), voluntariatul, responsabilitatea pentru propriile acțiuni, exprimarea autonomiei și acceptarea diversității
4.7. Organizează, după caz, activități de consiliere educațională a părinților/tutorilor

Potrivit datelor colectate, ordinea competențelor domeniului 4, în funcție de gradul maxim de relevanță, este:

4.6. Încurajează munca în echipă, spiritul de inițiativă, voluntariatul, responsabilitatea pentru propriile acțiuni, exprimarea autonomiei și acceptarea diversității (83.26%)

4.1. Asigură starea de bine a copiilor/elevilor, din perspectiva particularităților individuale și de grup (82.34%)

4.2. Oferă sprijin educațional copilului/elevului, în limitele rolului profesional și ale prevederilor GDPR (80.15%)

4.3. Adaptează intervenția educațională nevoilor individuale/ de grup ale copiilor/elevilor prin valorificarea potențialului acestora și pentru depășirea dificultăților de acomodare la mediul școlar,

valorificând greșeala ca oportunitate de învățare (79.80%)

4.5. Oferă suport în orientarea școlară și profesională a copilului/elevului, în acord cu principiul interesului superior al acestuia (77.33%)

4.4. Colaborează cu colegi sau specialiști din domenii complementare de intervenție pentru rezolvarea cazurilor complexe (cerințe educaționale speciale, identități culturale, de gen etc.) (75.79%)

4.7. Organizează, după caz, activități de consiliere educațională a părinților/tutorilor (72.61%)

Domeniul de competență 5: Etică, dezvoltare profesională și instituțională**Standard: Angajament și responsabilitate pentru propria dezvoltare profesională și pentru dezvoltarea comunității profesionale**

- 5.1. Respectă codurile de etică și conduită profesională și morală, politicile, principiile și normele stabilite de autoritățile de reglementare și de școală în vederea asigurării coeziunii instituționale
- 5.2. Își identifică nevoile de formare, dezvoltare și perfecționare profesională și oportunitățile de evoluție în carieră și de management al carierei
- 5.3. Participă periodic la programe de dezvoltare profesională continuă în raport cu nevoile proprii autoidentificate sau identificate în contexte mentorale, în raport cu prioritățile școlii, ale comunității profesionale și/sau ale sistemului
- 5.4. Valorifică achiziții profesionale și bune practici educaționale, inclusiv rezultate ale cercetării educaționale, promovând creativitatea didactică
- 5.5. Creează resurse educaționale (după caz digitale) în domeniul didactic, disciplinare și/sau interdisciplinare
- 5.6. Implementează proiecte de cercetare și dezvoltare în domeniul didactic/de specialitate, la nivelul clasei/școlii/comunității profesionale, pentru optimizarea procesului didactic
- 5.7. Manifestă o atitudine reflexivă asupra propriei activități, valorificând constructiv feedback-ul primit
- 5.8. Colaborează cu membrii comunității pentru construcția identității și a vizibilității instituționale
- 5.9. Participă în comunități de învățare colaborativă pentru îmbunătățirea practicii profesionale, valorificând conversațiile profesionale (cu dimensiune cognitivă, metacognitivă și non-cognitivă) feedback-ul constructiv oferit de colegi, mentori, parteneri educaționali etc.
- 5.10. Manifestă autonomie profesională și responsabilitate în activitatea didactică, actualizându-și periodic informațiile pentru a răspunde noilor provocări din domeniul științei, culturii, artei, tehnologiilor digitale (de exemplu, educație digitală, educație pentru tranziție verde, educație pentru dezvoltare durabilă, educația pentru sănătate, educația pentru pace etc.)
- 5.11. Oferă colegilor sprijin, feedback constructiv, consultanță curriculară, consiliere, mentorat etc., pentru integrarea și dezvoltarea socio-profesionale continue și pentru evoluția în cariera didactică
- 5.12. Participă activ, interactiv și democratic la procesul decizional din cadrul instituției și la activitatea diferitelor comisii organizate la nivelul școlii

Potrivit datelor colectate, ordinea competențelor domeniului 5, în funcție de gradul maxim de relevanță, este:

5.1. Respectă codurile de etică și conduită profesională, politicile și normele stabilite de autoritățile de reglementare și de școală (87.11%)

5.10. Manifestă autonomie profesională și responsabilitate în activitatea didactică, actualizându-și periodic informațiile pentru a răspunde noilor provocări din domeniul

științei, culturii, artei, tehnologiilor digitale (de exemplu, educație digitală, educație pentru tranziție verde etc.) (80.67%)

5.2. Își identifică nevoile de dezvoltare profesională și oportunitățile de evoluție în carieră (79.50%)

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

5.7. Manifestă o atitudine reflexivă asupra propriei activități, valorificând constructiv feedback-ul primit (78.16%)

5.4. Valorifică achiziții profesionale și bune practici educaționale, inclusiv rezultate ale cercetării, promovând creativitatea didactică (76.27%)

5.11. Oferă colegilor sprijin și feedback constructiv pentru dezvoltarea profesională continuă și evoluția în cariera didactică (73.62%)

5.3. Participă periodic la programe de dezvoltare profesională continuă în raport cu nevoile proprii identificate, cu prioritățile școlii și/sau ale sistemului (71.72%)

5.9. Participă în comunități de învățare colaborativă pentru îmbunătățirea practicii

profesionale, valorificând feedback-ul constructiv oferit de colegi, mentori etc. (71.29%)

5.8. Colaborează cu membrii comunității pentru promovarea instituțională (68.91%)

5.12. Participă la procesul decizional din cadrul instituției și la activitatea diferitelor comisii organizate la nivelul școlii. (66.43%)

5.5. Creează resurse educaționale (după caz, digitale) în domeniul didactic, disciplinare și/sau interdisciplinare (66.26%)

5.6. Implementează proiecte de cercetare în domeniul didactic/ de specialitate, la nivelul clasei/ școlii/comunității profesionale, pentru optimizarea procesului didactic (59.69%)

Bibliografie consultată în vederea elaborării *Profilului de competențe al profesorului*:

Rapoarte și studii:

1. Australian Institute for Teaching and School Leadership (2011). *Australian Professional Standards for Teachers*.
2. Bădescu G. (ed.) et al. (2019). *Școala din România din perspectiva datelor PISA*. Cluj Napoca: Prea Universitară Clujeană.
3. Centrul Național de Evaluare și Examinare (2020). *TALIS 2018 Raport Național. Analiza mediului educațional din România*.
4. Comisia Europeană (2020). *Monitorul educației și formării 2020. România*. Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene.
5. Comisia Europeană/EACEA/Eurydice (2018). *Carierile cadrelor didactice în Europa: acces, progres și sprijin*. Raport Eurydice. Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene.
6. Danielson, C. (2013), *The Framework for Teaching: Evaluation Instrument*.
7. European Commission (2013). *Supporting teacher competence development for better learning outcomes*. Luxembourg: Publication Office of the European Union.
8. European Commission (2014). *Initial teacher education in Europe: an overview of policy issues*.
9. European Commission (2018). *Boosting teacher quality. Pathways to effective policies*. Luxembourg: Publication Office of the European Union.
10. Horga I. (coord.) et al. (2018). *Raport privind nevoile de formare ale cadrelor didactice din învățământul primar și gimnazial în domeniul abilității curriculare*: București, Institutul de Științe ale Educației.
11. Jigău, M., Apostu, O. Balica, M., Fartușnic, C., Florian, B., Dobrei, N., Horga, I., Novac, C., Voinea, L. (2009). *Formarea profesională continuă în România*, Institutul de Științe ale Educației. București: Ed. Afir.
12. Kitchen, H. et al. (2017). *Studii OECD privind evaluarea și examinarea în domeniul educației. România 2017*. OECD, UNICEF în România.
13. Loudon, W. (2000). "Standards for Standards: The Development of Australian Professional Standards for Teaching". In: *Australian Journal of Education*, Vol. 44/2, pp. 118-134.
14. Ministerul Educației al Republicii Moldova (2016). *Standarde de competență profesională ale cadrelor didactice din învățământul general*, Chișinău, 2016
15. National Board for Professional Teaching Standards SUA (2018). *What Teachers Should Know and Be Able to Do*.
16. OECD (2005). *Teachers Matter: Attracting, Developing, and Retaining Effective Teachers*. Paris: OECD Publishing.
17. OECD (2016), *PISA 2015 Results (Volume I): Excellence and Equity in Education, PISA*. Paris: OECD Publishing.
18. OECD (2017). *Pedagogical Knowledge and the Changing Nature of the Teaching Profession*. Guerriero, S. (ed.). Paris: OECD Publishing.
19. OECD (2019). *A Flying Start: improving Initial Teacher Preparation Systems*. Paris: OECD Publishing.
20. OECD (2020), *Improving the teaching profession in Romania, OECD Education Policy Perspectives*, No. 1, OECD Publishing, Paris.
21. Révai, N. (2018). *What difference do standards make to educating teachers?: A review with case studies on Australia, Estonia and Singapore*, OECD Education Working Papers, No. 174. Paris: OECD Publishing.
22. Roelofs, E., Sanders. P. (2007). "Towards a framework for assessing teacher competence". In: *European journal of vocational training*, Vol. 40/1, pp. 123-139.
23. România Educată. *Rapoartele grupurilor de lucru. Cariera didactică*.
24. Santiago, P. et al. (2016). *OECD Reviews of School Resources: Estonia 2016*. Paris: OECD Publishing.

Reglementări legislative:

25. Legea educației naționale nr. 1/2011 cu completările și modificările ulterioare
26. Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023
27. Ordinul de ministru nr. 4524/2020 privind înființarea și organizarea programelor universitare de master didactic
28. Ordinul de ministru nr. 5528/2020 privind modificarea Metodologiei pentru înființarea și organizarea programelor de master didactic
29. Ordinul de ministru nr. 4129/2018 privind modificarea și completarea anexei la Ordinul nr. 3850/2017 pentru aprobarea Metodologiei-cadru de organizare a programelor de formare psihopedagogică prin departamentele de specialitate din cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate în vederea certificării competențelor pentru profesia didactică
30. Ordinul de ministru nr. 4812/2020 privind aprobarea Regulamentului-cadru pentru organizarea și funcționarea învățământului pedagogic în sistemul de învățământ preuniversitar
31. Ordinul de ministru nr. 5485/2011 pentru aprobarea Metodologiei privind constituirea corpului profesorilor mentori pentru coordonarea efectuării stagiului practic în vederea ocupării unei funcții didactice
32. Ordinul de ministru nr. 5434/2020 privind aprobarea Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a examenului național pentru definitivare în învățământul preuniversitar
33. Ordinul de ministru nr. 4476/2016 privind aprobarea standardelor profesionale de formare continuă pentru funcția didactică de profesor
34. Ordinul de ministru nr. 4303/2020 pentru modificarea și completarea Metodologiei privind formarea continuă a personalului din învățământul preuniversitar, aprobată prin ordinul nr. 5561/2011
35. Ordinul de ministru nr. 5967/2020 pentru aprobarea Metodologiei privind sistemul de acumulare, recunoaștere și echivalare a creditelor profesionale transferabile
36. Ordinul de ministru nr. 4247/2020 pentru modificarea și completarea Metodologiei de evaluare anuală a activității personalului didactic și didactic auxiliar, aprobată prin ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 6143/2011
37. Ordinul de ministru nr. 4261/2020 pentru modificarea Metodologiei și criteriilor privind acordarea gradației de merit personalului didactic din învățământul preuniversitar de stat în sesiunea 2020, aprobate prin ordinul ministrului educației și cercetării nr. 3307/2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social
European prin Programul Operațional
Capital Uman 2014-2020